

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 16C/96/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314204697
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Jančulová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5314204697.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca samosudkyňou Mgr. Alenou Jančulovou v právnej veci navrhovateľa BL Telecom collection, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 47 150 513, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti odporcovi E. X., nar. XX.X.XXXX, bytom Č., L..M. XXXX/XX, o zaplatenie 337,46 € s prísl., takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi na účet číslo: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXXX sumu 88,51 € s 9,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 44,01 € za obdobie od 10.5.2011 do zaplatenia, zo sumy 27,17 € od 10.6.2011 do zaplatenia, zo sumy 13,83 € od 10.7.2011 do zaplatenia, zo sumy 3,50 € od 10.8.2011 do zaplatenia.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom došlým súdu dňa 7.5.2014 sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 337,46 € s príslušenstvom. Podanie návrhu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., so sídlom Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 35 763 469 - právny predchodca navrhovateľa a navrhovateľ BL Telecom collection, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 47 150 513 ako postupník na druhej strane uzatvorili zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok na navrhovateľa vrátane pohľadávky voči odporcovi vedeného pod referenčným číslom XXXXXXXXXXX. Odporca ako záujemca uzavrel s ich právnym predchodcom zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby na základe predmetnej zmluvy. Ich právny predchodca poskytol odporcovi od účinnosti zmluvy služby elektronickej komunikácie. Odporca sa zaviazal riadne odoberať služby elektronickej komunikácie a to najmä uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla a platiť za ne riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku podľa zvoleného programu služieb. Povinnosťou odporcu bolo zároveň aj to, že v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa je povinný uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v zmluve a v dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku odporcu zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa. V uvedenom prípade je teda odporca sankcionovaný za to, že nedodrжал konkrétne určené povinnosti, ktoré mu vyplývali zo zmluvy o pripojení, resp. k dodatku k zmluve o pripojení a všeobecných podmienok a to povinnosť uhrádzať cenu za poskytnuté služby a povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti. Zároveň poukázali na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa

19.3.2013 č.k. 9Co/31/2012-157, v ktorom krajský súd poukazuje na to, že sa nestotožňuje s právnym názorom vyslovenom v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.4.2012 sp.zn. 16Co/33/2012. Poukázali na to, že ak výška dojednanej zmluvnej pokuty v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy je primeraná výške zabezpečenej sumy (napríklad kúpna cena poskytnutého technického vybavenia), ako aj výške zodpovedajúcej súhrnu prípadných škôd, ktoré možno očakávať v prípade porušenia zmluvných povinností (napríklad úhrn minimálnych náhrad zo zmluvy o pripojení za celé obdobie viazanosti, ktorý nebol zaplatený) nie sú splnené podmienky pre záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa ustanovení § 53 ods.4, písm.k), ods.5 Občianskeho zákonníka teraz v platnom znení. Pre záver o neprimeranosti (nekalosti) zmluvnej podmienky upravujúcej sankciu za nesplnenie záväzku spotrebiteľa nestačí len záver o tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Je vylúčené urobiť záver o neprimerane vysokej sankcie len po porovnaní s jednou z viacerých skutočností, za existencie, ktorým bola zmluva uzavretá, a to v závislosti od času prípadného porušenia zmluvnej povinnosti v priebehu doby viazanosti spotrebiteľom. Poukázali na to, že odporca sa zaviazal uhradiť právnemu predchodcovi zmluvnú pokutu a to pri kumulatívnom splnení nasledujúcich podmienok.

Odporca poruší určené povinnosti a to najmä: povinnosť riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu služieb, „iné povinnosti uvedené vo všeobecných obchodných podmienkach“.

Právny predchodca navrhovateľa po porušení povinnosti odporcu vyplývajúcich mu zo zmluvy a dodatku pristúpi k vypojeniu SIM karty. V zmysle všeobecných podmienok môže právny predchodca navrhovateľa odstúpiť od zmluvy (a tým vypojiť SIM kartu poskytnutú odporcovi) len v taxatívne uvedených prípadoch v zmluve uvedených. Široké a demonštratívne vymedzenie povinnosti odporcu, porušenie ktorých zakladá právo navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty je konkretizované ďalšou podmienkou, ktorou je následne vypojenie SIM karty. K vypojeniu SIM karty môže dôjsť len na základe splnenia taxatívne vymedzených podmienok. Samotné porušenie akejkoľvek povinnosti nezakladá žalobcovi právo na uplatnenie zmluvnej pokuty, či inej sankcie. Uplatnenie zmluvnej pokuty zo strany navrhovateľa je možné až na základe odpojenia SIM karty. V zmysle všeobecných podmienok môže právny predchodca navrhovateľa vypojiť SIM kartu len v prípade podstatného porušenia taxatívne vymenovaných povinností odporcu. Právny predchodca poskytol odporcovi služby uvedené v bode 1 a ich cenu vyčíslil v zmysle zmluvy a aktuálneho cenníka faktúrami s vyznačeným zúčtovacím obdobím a splatnosťou nasledovne: faktúra č. 7212164570 splatná dňa 9.12.2012 znejúca na sumu 248,95 €, faktúra č. 7107176566 splatná dňa 9.8.2011 znejúca na sumu 3,50 €, faktúra č. 7106210345 splatná dňa 9.7.2011 znejúca na sumu 13,83 €, faktúra č. 7103843865 splatná dňa 9.5.2011 znejúca na sumu 44,01 €, faktúra č. 7105151613 splatná dňa 9.6.2011 znejúca na sumu 27,17 €. Odporca nesplnil svoju povinnosť a cenu riadne poskytnutých služieb navrhovateľovi nezaplatil, resp. nezaplatil ich pomernú časť, čím porušil povinnosti jemu vyplývajúce zo zmluvy o pripojení a so všeobecnými podmienkami. Dlh odporcu voči navrhovateľovi, ktorý vznikol na základe vyššie uvedených skutočností vyčíslili na celkovú neuhradenú sumu v čase postúpenia pohľadávky 337,46 €. Úhrady po postúpení pohľadávok zo dňa 12.8.2013 - 10,-€. Aktuálna dlžná suma činila 337,46 €. Nezaplatením faktúr v lehote splatnosti riadne a včas sa odporca dostal vo vzťahu k navrhovateľovi do omeškania, preto si zároveň voči odporcovi uplatnili aj zákonný úrok z omeškania. Taktiež si uplatnili aj náhradu trov konania.

Predmetom tohto konania je zaplatenie sumy 337,46 €. Jedná sa s poukazom na ustanovenie § 200 e), a), ods.1 O.s.p. o drobný spor, ktorý súd prejednal a rozhodol podľa § 115 a), ods.2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania.

Z obsahu spisu 16C/96/2014 a to z podaného návrhu č.l. 1 až 3, z kupónu č.l. 4, faktúr č.l. 5, 6, podrobného mesačného výpisu č.l. 7, preberacieho protokolu č.l. 9, dodatku zmluvy o pripojení zo dňa 11.9.2007 č.l. 11, preberacieho protokolu č.l. 12, zmluvy o pripojení č.l. 16 zo dňa 11.9.2007.

Z listinného dôkazu a to zmluvy o pripojení vrátane dodatku k tejto zmluve zo dňa 11.9.2007 (č.l. 16 a 11 spisu) mal súd preukázané, že právny predchodca navrhovateľa uzatvoril s odporcom dňa 11.9.2007 zmluvu o pripojení, na základe ktorej zmluvy sa právny predchodca navrhovateľa zaviazal k aktivácii programu služieb uvedených v tabuľke 1 tohto dodatku. Zároveň sa odporca zaviazal riadne a včas platiť cenu služieb. Zotvať u navrhovateľa počas doby viazanosti 24 mesiacov. Navrhovateľ

zabezpečil odporcovi predaj zľavneného mobilného telefónu typ Sony Ericsson K610 za maximálnu kúpnu cenu 1,-Sk s tým, že zmluvné strany si dohodli zmluvnú pokutu vo výške 10.000,-Sk v prípade porušenia zmluvných povinností uvedených v bode 4 tohto dodatku. Následne dňa 27.8.2009 (č.l. 17) uzatvoril odporca s právnym predchodcom navrhovateľa ďalší dodatok k zmluve o pripojení, na základe ktorého dodatku sa právny predchodca navrhovateľa zaviazal zabezpečiť odporcovi predaj zľavneného mobilného telefónu Sony Ericsson W395 za maximálnu kúpnu cenu 1,-Sk s tým, že odporca sa zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom po dobu 24 mesiacov a v bode 4 dodatku si zmluvné strany dohodli, že v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm.b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto dodatku, alebo v článku 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v článku 5 bod 5.2 písm.a) až c) všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku. V prípade žiadosti účastníka o vypojenie SIM karty z prevádzky v zmluve bodu 2 tohto dodatku je zmluvná pokuta podľa predchádzajúcej vety splatná okamihom doručenia žiadosti o vypojenie SIM karty z prevádzky podniku.

Z faktúry (č.l. 27 spisu) za obdobie od 22.3.2011 do 21.4.2011, ktorá bola vystavená dňa 22.4.2011 s dátumom splatnosti do 9.5.2011 mal odporca zaplatiť za mesačné poplatky, hlasové služby, nehlasové služby a iné poplatky a služby sumu 44,01 €. Z faktúry (č.l. 23) súd zistil, ktorá bola vystavená dňa 22.5.2011 s dátumom splatnosti 9.6.2011 za obdobie od 22.4.2011 do 21.5.2011 mal odporca zaplatiť za mesačné poplatky, hlasové služby, nehlasové služby vrátane DPH sumu 27,17 €. Z faktúry (č.l. 22) spisu vystavenej dňa 22.11.2012 splatnej dňa 9.12.2012 na sumu 248,-€ vyzval navrhovateľ odporcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,50 € a faktúrou (č.l. 21) za obdobie od 22.6.2011 do 21.7.2011 vystavenej dňa 22.7.2011 splatnej 9.8.2011 vyúčtoval za upomienku oneskorenej platby sumu 3,50 €.

Súd dospel k záveru, že právny predchodca navrhovateľa uzatvoril s odporcom tzv. viazané zmluvy a to jednak kúpnu zmluvu (kúpa mobilu) a jednak zmluvu o pripojení. Pričom právny predchodca navrhovateľa ich uzatvoril ako dodávateľ, t.j.osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a odporca ako spotrebiteľ- t.j. osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Na právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom súd aplikoval ustanovenia zák.č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení platom v čase vzniku povinnosti a ustanovenia zák.č. 40/1964 Z.z. Občianský zákonník v znení neskorších zmien.

Podľa § 43 ods.1 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods.2 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cena za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 42 ods.1, písm.a) Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Z vykonaného dokazovania nie je sporné, že odporca služby poskytované mu právnym predchodcom navrhovateľa využíval, za poskytnutú verejnú službu cenu nezaplatil, preto je čo sa týka ceny za poskytnuté služby v sume 88,51.- € návrh dôvodný a k úhrade tejto ceny aj súd odporcu zaviazal.

Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní (§ 517 ods. 1 OZ). Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 ods. 2 OZ).

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení neskorších zmien výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

K prvému dňu omeškania základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky činila 1,25 % plus 8 % bodov = 9,25 %.

Nakoľko odporca sa dostal do omeškania so zaplatením ceny služieb a navrhovateľ si uplatnil právo na úroky z omeškania v zákonnej výške, bola mu ich náhrada priznaná vo výške 9,25 % z dlžných súm odo dňa omeškania až do zaplatenia.

Podľa § 544 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 53 a), ods.1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všeobecnými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 52 ods.1, 2, prvá veta Občianskeho zákonníka

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzaviera dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.3, 4 Občianskeho zákonníka

(1) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(2) Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej činnosti nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľné podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods.4, písm.k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods.10 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods.2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom a účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

Podľa článku 3 ods.1 smernice Rady 93/13 EHS z 5.4.1993 zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa článku 6 ods.1 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu z vykonaného dokazovania nie je sporné, že účastníci uzatvorili Zmluvu o pripojení v zmysle § 43 zák.č. 610/2003 Zbierky zák. o elektronických komunikáciach a na túto zmluvu sa potom okrem uvedeného zákona vzťahujú aj ustanovenia Občianskeho zákonníka piatej hlavy o spotrebiteľských zmluvách.

V danej veci je okrem iného predmetom konania aj nárok navrhovateľa na zaplatenie faktúry, ktorou právny predchodca navrhovateľa vyúčtoval odporcovi zmluvnú pokutu na základe uzatvorených dodatkov k zmluve o pripojení.

Po právnej stránke mal súd za to, že zmluvy o pripojení v spojení s ich dodatkami sú zmluvou uzatvorenou podľa § 43 zák.č. 610/2003 Z.z. a súčasne majú charakter spotrebiteľskej zmluvy na ktorú sa vzťahujú ustanovenia § 52 a nasl. OZ.S poukazom na ustanovenie § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy a jej dodatku, ktoré sú uzatvárané ako typové zmluvy, s tým, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nedojednávával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, navrhovateľ len mení jej výšku, no nie v súvislosti s individuálnym dojednaním zmluvných strán. Odporca obsah zmluvy, dodatku a obchodných podmienok a teda aj dojednanie o zmluvnej pokute, pred ich podpísaním podstatným spôsobom ovplyvniť nemohol. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že právny predchodca navrhovateľa ponúkal služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré sú uzatvárané vo viacerých prípadoch. Tieto mal vopred pripravené a spotrebiteľia ich zmluvné podmienky ovplyvniť nemôžu. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenia v zmysle § 53 ods. 2 OZ. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením záväzku. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom osobitne nedojednávával. Východiskom ochrany spotrebiteľa je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to za okolností, za ktorých dochádza ku kontrakcii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanoviť zmluvné podmienky jednostranne cestou formulovaných zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to aj formou prípadného obmedzenia autonómie vôle. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl.

V danej veci zmluvnú pokutu tak ako je dojednaná v sporných zmluvách o pripojení vrátane ich dodatkov považuje súd ako neprimeranú sankciu a to s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k deaktivácii služby alebo k ukončeniu zmluvy, napr. jednej mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď prvý mesiac viazanosti, teda na jej začiatku. Rovnako ju bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, to je či nezaplatí napr. len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľko násobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednania aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také vôbec nemusí ani nastať. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty vo vzťahu k predmetu zmluvy. Pre úplnosť je potrebné dodať, že zmluvná pokuta bola dojednaná najmä pre prípad nezaplatenia splatnej ceny za služby riadne a včas, resp. pre prípad porušenia povinnosti upravených vo vymedzených článkoch všeobecných zmluvných podmienok, ktoré nesúvisia s predajom koncového zariadenia, ktorým užívateľ prijíma služby. Preto prípadná predajná cena takéhoto mobilného telefónu alebo koncového zariadenia a výška zľavy nemajú žiadny vplyv na posúdenie primeranosti zmluvnej pokuty, pričom v dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 11.9.2007(č.l. 11) tabuľka č. 1 sa uvádza, že maximálna kúpna cena za mobilný telefón je 1 Sk a v dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 27.8.2009 (č.l. 17) tabuľka č. 1 sa uvádza, že maximálna kúpna cena mobilného telefónu Sonny Ericson W395 je 1.- €. Teda medzi účastníkmi zmluvy došlo k dohode o takejto cene dátového zariadenia priamo v zmluve. Nebolo zmluvnou povinnosťou odporcu zaplatiť rozdiel takýchto cien a je len na obchodnej politike právneho predchodcu navrhovateľa, že takéto zľavy ponúka; preto na hodnotu koncového zariadenia súd pri rozhodovaní neprihliadal, keď navyše

je zrejmé, že jeho hodnota bola vzhľadom na plynutie času o uzavretí zmluvy o pripojení nepochybne nižšia ako v čase jej uzavretia.

Dojednanie o zmluvnej pokute tvorí súčasť dodatku k zmluve o pripojení (bod 4 dodatku). Podľa tohto dojednania v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka, to je odporkyne (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm.b)), to je povinnosti riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu služieb a dodržiavania povinnosti podľa zmluvy o pripojení, všeobecných podmienok, platného cenníka a dodatku, ďalej povinnosti uvedenej v bode 2 dodatku, to je povinnosť po dobu viazanosti nepožiadat' o vypojenie SIM karty z prevádzky a nedopustiť ani neumožniť také konanie, na základe ktorého by podniku, to je právnenému predchodcovi navrhovateľa vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení odstúpením od nej, alebo právo vypovedať zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinnosti zo strany odporcu alebo povinnosti uvedenej v bode 3 dodatku, to je povinnosť po dobu viazanosti nepožiadat' o aktiváciu alebo zmenu programu služieb na program služieb s nižším mesačným poplatkom ako má minimálny program služieb podľa dodatku alebo na ekvivalentný program služieb, ďalej špecifikované povinnosti vo všeobecných podmienkach a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vyúčtovanú v sume 248,95.- €.

Výška alebo spôsob určenia zmluvnej pokuty však musí byť vyjadrený jednoznačne, rovnako jednoznačne musí byť špecifikovaná zmluvná povinnosť, na porušenie ktorej sa zmluvná pokuta vzťahuje (pozri napr. rozsudok NS SR sp.zn. MoBdo/4/2003 zo dňa 19.11.2003, rozsudok NS ČR sp.zn. 25CdO/182/2001 zo dňa 25.6.2002, rozsudok NS ČR sp.zn. 33Odo/797/2002 zo dňa 27.11.2003). V prípade, že tieto podstatné náležitosti dohody o zmluvnej pokute v tejto chýbajú alebo nie sú určite a zrozumiteľne vyjadrené, je dohoda o zmluvnej pokute pre neurčitosť absolútne neplatná podľa § 37 ods.1 Obč. zák. v spojení s § 39 Obč. zák.

Podľa názoru súdu v dodatku uvedený spôsob dojednania zmluvnej pokuty pre prípad porušenia zmluvných povinností bez ich výslovnej špecifikácie nie je dostatočne určitý. Dojednanie neobsahuje presnú špecifikáciu všetkých zmluvných dojednaní, ktoré zmluvná pokuta zabezpečuje. Z toho dôvodu považuje súd túto dohodu o zmluvnej pokute z dôvodu neurčitosti za absolútne neplatnú. Absolútna neplatnosť uvedeného dojednania o zmluvnej pokute v dodatku k zmluve o pripojení vyplýva aj z iného dôvodu. Z citovaného dojednania o zmluvnej pokute je totiž zrejmé, že na vznik nároku na zmluvnú pokutu nestačí len samotné porušenie zmluvných povinností, ale aj následne (vypojenie SIM karty zo strany podniku), tento pojem (vypojenie SIM karty zo strany podniku), nie je v zmluve ani dodatku presne definovaný. Z ustanovenia bodu 2 dodatku však nepochybne vyplýva, že pod vypojením SIM karty je potrebné rozumieť zrušenie zmluvy o pripojení, napr. odstúpením od nej alebo jej vypovedaním, teda jednoznačne ide o ukončenie zmluvného vzťahu založeného zmluvou o pripojení a dodatkom k nej. Z uvedeného potom vyplýva, že vznik nároku na zmluvnú pokutu v tomto prípade je podmienený ďalšou právnou skutočnosťou. Právnym úkonom zo strany navrhovateľa, resp. jeho právneho predchodcu, ktorého doručenie odporcovi nebolo preukázané. V prejednávanej veci preto súd dojednanie o zmluvnej pokute v dodatku k zmluve o pripojení považuje za absolútne neplatné. Podľa názoru súdu nie je v spotrebiteľskej zmluve prípustné, aby o vzniku práva na zmluvnú pokutu rozhodovalo konanie alebo nekonanie (t.j. vypojenie alebo nevypojenie SIM karty), len jednej zmluvnej strany (dodávateľa), ako je to v posudzovanom prípade; dodávateľ tak získava silnejšie postavenie vo vzťahu k spotrebiteľovi, napr. v prípadnom ďalšom rokovaní o uzavretie zmluvy o pripojení alebo dodatku k nej, alebo pri rokovaní o predĺžení doby viazanosti v prípade nevyvolania vzniku nároku na zmluvnú pokutu „vypojením SIM karty“ a podobne s tým, že faktická kontraktačná nerovnosť strán sa ešte prehľbuje v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

Ak iný súd určil dojednanie o zmluvnej pokute (alebo iné zmluvné dojednanie) za neplatné z dôvodu neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve alebo nepriznal plnenie z dôvodu takejto zmluvnej podmienky, sa ma o sebe v zmysle § 53 a), ods.1 Občianskeho zákonníka nemôže viesť k zamietnutiu návrhu navrhovateľa v prejednávanej veci. Ustanovenie § 53 a), ods.1 Obč. zák. ukladá v takomto prípade navrhovateľovi ako dodávateľovi výslovne len povinnosť držať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi a neupravuje

aj zákaz podať na súd návrh ohľadom nároku vyplývajúceho z takéhoto dojednaní; preto len samotné podanie návrhu na súd v takomto prípade nemôže byť dôvodom na zamietnutie návrhu a to aj z dôvodu, že takýmto rozhodnutím iného súdu nie je súd v zmysle § 135 ods.1 O.s.p. viazaný. Súd musí každú vec individuálne posúdiť a vyhodnotiť, či nie je niektorá zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve neplatná pre jej neprijateľnosť. Z toho však na druhej strane nevyplýva, že súd nemôže argumentačne vychádzať aj z rozhodnutí iných súdov v obdobných veciach a prípadne dospieť k rovnakému právnomu záveru (čo okrem iného vyplýva z požiadavky predvídateľnosti súdneho rozhodovania v obdobných veciach) ako jedného zo znakov zásady právnej istoty v zmysle článku 1 ods.1, prvá veta Ústavy SR, ktorá predstavuje jeden z princípov právneho štátu.

Z rozhodovacej činnosti iných súdov mal súd zistené, že už v minulosti súdy SR rozhodli o tom, že zmluvnú pokutu, ktorú uzavrel mobilný operátor s jednotlivými osobami vyhlásil iné súdy za neprijateľnú (napr. Okresný súd Prešov v spojení s rozhodnutím KS Prešov 7 C16/2011).Čo sa týka navrhovateľa Okresný súd Trenčín vo veci 27C 168/2012 vyhlásil zmluvnú podmienku ohľadom zmluvnej pokuty za neprijateľnú a z toho dôvodu aj za neplatnú.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ, absolútna neplatnosť). Plnenie z takejto podmienky je základom bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 1 OZ, z neplatného právneho úkonu).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení, a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať, so všetkými formulovanými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny v štandardných podmienkach zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je možné to dosiahnuť len vonkajším zásahom (porovnaj rozsudky Montaza Carlo, C 168/05, bod 25, Oceano grupo editorial Sa C 240/98-C244/98).

V čase dojednaní zmluvných podmienok medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom uzatvorených medzi nimi v zmluvách o pripojení a dodatkov nejestvovali ešte vyššie citované rozhodnutia súdov o vyslovení neprijateľnosti zmluvných pokút a predchodcu navrhovateľa v tom čase preto výslovne nezaväzoval zákaz ich používania podľa § 53a ods. 1, 2 OZ. Na druhej strane návrh na začatie konania v tejto veci navrhovateľ podal už v čase nasledujúcom po takomto rozsudku súdu podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p. , napriek tomu navrhovateľ uplatnil nárok voči odporcovi založený na tých istých zmluvných podmienkach, o ktorých neprijateľnosti a neplatnosti už rozhodol súd v konaní o návrhu jeho predchodcu, s dôsledkom zákonnej povinnosti zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom i v ostatných obdobných zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Takéto konanie navrhovateľa podľa názoru súdu odporuje dobrým mravom - a to zisťným a vedomým uplatňovaním hmotnoprávných nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy na základe takých zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť vyslovil súd a ktoré už nesmie v žiadnej inej obdobnej zmluve použiť. Takýto výkon práva navrhovateľom, obzvlášť vo vzťahu k odporcovi ako spotrebiteľovi odporuje dobrým mravom podľa § 3 ods. 1 OZ a nepožíva preto právnu ochranu, o ktorú navrhovateľ svojim návrhom v tejto veci požiadal.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že návrh o zaplatenie zmluvnej pokuty vychádza z neprijateľnej podmienky upravenej v spotrebiteľských zmluvách ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 OZ absolútna neplatná a ktorá už bola z tohto dôvodu iným súdom vyhlásená za neplatnú a takýto výkon práva zo strany navrhovateľa vo vzťahu k odporcovi ako spotrebiteľovi odporuje dobrým mravom podľa § 3 ods. 1 OZ a nepožíva preto právnu ochranu , preto súd návrh navrhovateľa čo sa týka zmluvnej pokuty vrátane jej príslušenstva ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 141 ods.2 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier)
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.